

مفاهیمی رایجان کنید که به آن اعتنا

فرهمنند ناظریان
گفت و گو

عقاب نمایشی تلفیقی از سبک عروسکی است که با قطعاتی از شعر استاد خانلری و طراحی صحنه ساده و موسیقی زنده این روزها در سالن قشقایی مجموعه تئاتر شهر به روی صحنه، اجرا می‌رود. کارگردان و نویسنده این اثر ناصر آویژه است و تهیه‌کنندگی آن را علی یعقوب‌زاده برعهده دارد. امیر حسین انصافی، شاهین گلکار و ناصر آویژه بازیگران این اثر نمایشی را تشکیل می‌دهند. این نمایش که از نهم دی ماه هر شب روی صحنه می‌رود، روایت استاد صمیمی کارگردان مطرح تئاتر است که به بیماری سختی دچار شده و تصمیم دارد آخرین اثر هنری گروه خود را در فضای یک پارک برای تماشاگران اجرا کند. او اجرایش را براساس شعر عقاب سروده استاد پرویز ناتل خانلری آماده کرده است؛ اما در طول اجرا اتفاقاتی پیش می‌آید که مسیر نمایش را تغییر می‌دهد. خبر نگار صبا گفتگویی با ناصر آویژه کارگردان و امیر حسین انصافی بازیگر نمایش عقاب داشته است که در ادامه می‌خوانید.

ناصر آویژه:

آزادگی درس بزرگ عاشورا در قیام امام حسین (ع) است از سابقه کار خود در تئاتر بگوئید؟

سال‌های اولیه ورودم به تئاتر از ۸ سالگی با بازیگری تئاتر آغاز شد، در طول سه دهه است که فعالیت‌های مختلف و متنوعی را حوزه تصویر و نمایش دارم. تهیه مجموعه‌های تلویزیونی در حوزه کودک، بازیگری تئاتر، و تئاترهای زیادی از جمله نمایش عمومی عجیب بزرگ من، شاپرک‌ها در خیابان، مش مش قلی خان و شب طولانی یلدا و... را کارگردانی کرده‌ام. البته چندین سال است که در فضای بزرگسال هم فعالیت می‌کنم، نمایش نازخاتون و آخرین کار نمایش عقاب که نویسندگی، کارگردانی و بازیگری در آن را به عهده داشتم. مشاوره هنری نمایش عقاب، همسرم بودند که تشکر ویژه از ایشان را برای این همراهی دارم.

نمایش عقاب را با چه ایده و مضمونی برای صحنه تئاتر پرورش و آماده کرده‌اید؟

نمایش عقاب، ادای دین من به شعر عقاب از پرویز خانلری است. این شعر بیش از ۵۰ سال عمر دارد، و با مضمون آزادگی و شرافت انسانی در نگاهی سمبلیک و نمادین است که از تقابل زندگی کوتاه

و با شرافت عقاب، با زندگی طولانی و بارذالت کلاغ سخن می‌گوید. نمایش در انتها این مفهوم را در چشم خواننده تصویر می‌کند که بدون قضاوت کدام روش از زندگی را انتخاب خواهند کرد. سال‌ها بود که نمایشی کردن این شعر در ذهنم بود و در زمانی که فراخوان تئاتر عروسکی منتشر شد، این نمایش را آماده کردم که منتخب بخش ویژه این فستیوال شد. برای اجرای عموم تغییراتی را در ساختار اجرایی لحاظ کردم. در واقع مفهوم و عمق این شعر مرا وادار به تولید این اثر کرد. نمایش عقاب نگاهی امروزی به این شعر کهن است که در دور روایت موازی پرداخت شده است روایت اول زندگی یک استاد در مواجهه با پیشنهاد ساخت اثر سفارشی و انتخاب نهایی اوست، و روایت بعدی پردازش اشعار پرویز خانلری با عروسک و آوازی است.

از چه المان‌های نوگرایانه‌ای در اجرای این نمایش استفاده کرده‌اید؟

این کار در سبک زنده و عروسکی آماده شده است. تغییر دکور صحنه به صورت خلاقانه جلوی چشم تماشاگر اتفاق می‌افتد که یکی از امتیازات نوگرایانه در این اثر محسوب می‌شود. تغییرات دکوری واضح، و استفاده از ابزارهای ساده که در هماهنگی با شکل

نمایش است و همچنین به کارگیری موسیقی زنده با استفاده از بازیگر نوازنده‌ها که از برجستگی‌های دیگر نوگرایانه در این نمایش بوده است. در صحنه‌هایی از این نمایش که بازیگران ساز می‌زنند و می‌خوانند بسیار مورد اقبال تماشاگر بوده است. کل ۸۱ بیت شعر عقاب در این نمایش به صورت آوازی روی صحنه اجرا می‌رود به این شکل اثر شعری عقاب را به طور کامل بدون هیچ دخل و تصرفی اجرا کرده‌ایم. چرا که شنیدن این اشعار کهن به همان شکل زبان فاخر پارسی برای تماشاگری تازه است. وظیفه ما خوانش درست و تصویرسازی از این شعر برای فهم معنای بیشتر آن بود که اتفاق افتاد. سبک پردازی دیالوگی این نمایش هم در دونوع متفاوت نظم و نثر پرداخته شد.

نمایش عقاب در چه مدت زمانی تولید و آماده اجرا شد؟

از تابستان ۱۴۰۱ شروع کردم، نگارش متن یک ماه طول کشید و در طول چند ماه با تغییرات، مقطعی برای شرکت در جشنواره عروسکی آماده شد.

رسالت تئاتر و هنرمندان در حوزه تئاتر را در این بازه زمانی چه می‌دانید؟

در این بازه زمانی لازم است هنرمندان مفاهیمی را بیان کنند